

בתי המשפט

אמצ 27393-04-17

בית משפט לענייני משפחה ת"א

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

בעניין: הקטינה מ. ו., ילידת XXX

התובעת

מ. ש. ת"ז XXXXXX

ע"י ב"כ עו"ד ליטל קוזקוב

מינוי מטעם

הסיוע המשפטי

נ ג ד

1. ר. ק.

2. ז. ב. ו.

3. היועץ המשפטי לממשלה

הנתבעים

פסק דין

1. פסק דין זה עניינו בקשת התובעת למתן צו אימוץ על מ. ו., ילידת 2000. XX, שתיקרא להלן: "הילדה".

2. יצוין שהתביעה הוגשה כשהילדה הייתה קטינה ועתה הינה בגירה.

עיקרי העובדות

3.1 התובעת הינה אחות אביה הביולוגי של הילדה.

3.2 התובעת ילידת קלדוניה החדשה, חסרת דת, עלתה לישראל עם בעלה, ר. ש. ש. ז"ל, שייקרא להלן: "הבעל" ובנם המשותף נ., שייקרא להלן: "הבן" בשנת 1993.

3.3 התובעת הינה תושבת ישראל ובעלת אזרחות צרפתית ישראלית.

בתי המשפט

אמצ 27393-04-17

בית משפט לענייני משפחה ת"א

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

3.4 אחי התובעת אשר התגורר בקלדוניה החדשה ניהל מערכת יחסים, ללא נישואין, עם אם הקטינה וכתוצאה ממערכת יחסים זו נולדו להם שתי ילדות, כשהילדה נשוא תיק זה, ילידת X.X 2000, הינה הבת השנייה.

3.5 נטל גידול הילדות היווה מעמסה קשה מדי עבור ההורים הביולוגיים ועל כן בהתאם לנוהג הקיים בחברה המסורתית והשבטית בקלדוניה והיא שכאשר האם הביולוגית אינה מסוגלת לגדל את ילדיה נרתמים בני משפחתה האחרים ומגדלים אותם, נמסרה הילדה הבגירה לסבתא מצד האם הביולוגית והילדה, נשוא פסק דין זה, נמסרה לסבתא מצד האב הביולוגי וכשהייתה הילדה כבת 7 חודשים הועברה לטיפול התובעת שהינה אחות האב הביולוגי.

3.6 מאז שהייתה הילדה כבת 7 חודשים ועד היום גדלה הילדה עם התובעת ובעלה, שייקראו להלן: "משפחת התובעת".

3.7 משפחת התובעת התגוררה שנה בישראל ואחר כך העתיקה את מקום מגוריה לשוויץ לאור עסקי הבעל, כשבשנת 2005 שבה לשנה לישראל ושוב יצאה מהארץ ושהתה במספר מקומות בחו"ל בהתאם לעסקי הבעל ובשנת 2011 שבו לישראל, כשהילדה ממשיכה לגדול בבית משפחת התובעת.

3.8 משפחת התובעת התמודדה עם בעיות כלכליות ובריאותיות רבות ובכללן מחלתו של בעל התובעת, אשר חלה בסרטן ריאות, ממנה נפטר בשנת 2016.

3.9 מגיל שבעה חודשים ועד היום אין לילדה כל קשר עם האם הביולוגית, הממשיכה להתגורר בקלדוניה החדשה, למעט פגישה אחת שהתקיימה ביוזמת התובעת, שעה שמשפחת התובעת שהתה בקלדוניה החדשה, כשהייתה הילדה כבת עשר, ואף אז לא ניסתה האם הביולוגית ליצור כל קשר עם הילדה.

3.10 האב הביולוגי הצטרף תחילה לתובעת ולמשפחתה ונסע יחד עימם לישראל לשנה ומישראל נסעו יחד לשוויץ ובשנת 2002 עזב האב הביולוגי את משפחת התובעת ועבר לצרפת, שם הוא מתגורר עד היום, כשאינו לו כל קשר עם הילדה וודאי שאינו ממלא את חובותיו כלפיה כולן או מקצתן.

בתי המשפט

אמצ 27393-04-17

בית משפט לענייני משפחה ת"א

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

3.11 ביום 19.4.17 הגישה התובעת את תביעתה לאימוץ, בנימוק שהוריה הביולוגיים ניתקו עימה כל קשר ונתנו את הסכמתם שהתובעת ובעלה ישמשו כהוריה המאמצים ויגדלוה כבתם לכל דבר.

3.12 התובעת תמכה את בקשתה במספר מסמכים והם:

3.12.1 תצהירי האם הביולוגית מיום 16.4.2020 ומיום 15.12.2010 שנחתמו בפני ראש עיריית נומאה שבקלדוניה החדשה, בדבר הסכמת האם לויתור על סמכותה ההורית כלפי הילדה.

3.12.2 תצהיר האב הביולוגי מיום 29.3.2010, שנחתם בפני ראש עיריית נומאה שבקלדוניה החדשה, בדבר הסכמתו לויתור על סמכותו ההורית כלפי הילדה.

3.12.3 תצהיר האב הביולוגי, שנחתם בשנת 2001 בפני הקונסול של צרפת בישראל, המאשר את יציאתה של הילדה מצרפת.

4. עמדת ב"כ היועמ"ש

4.1 ב"כ היועמ"ש מתנגד לבקשת האימוץ וטוען שהדרך הנכונה היא לפנות לרשות האוכלוסין וההגירה בבקשה לקבלת מעמד בישראל מטעמים הומניטריים ולהקפיא את הליכי האימוץ עד להסדרת מעמדה של הילדה בישראל.

4.2 ב"כ היועמ"ש נתן את הסכמתו להגשת תסקיר, תוך שמירת טענותיו, וביום 16.4.19 הוגש תסקיר שעיקריו:

4.2.1 הוריה הביולוגיים של הילדה באים מתרבות שבטית, בה מקובל שכאשר הורה לא מגדל את ילדו בן משפחה אחר ממלא את התפקיד ההורי.

בתי המשפט

אמצ 27393-04-17

בית משפט לענייני משפחה ת"א

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

- 4.2.2 מדובר בילדה שגדלה כל חייה בבית התובעת, שהינה אחות אביה הביולוגי של הילדה אשר גידלה אותה כבת לכל דבר.
- 4.2.3 הילדה מכירה בתובעת כאמה היחידה על כל המשתמע מכך ואין לה כל משפחה אחרת.
- 4.2.4 הילדה מעוניינת שהתובעת תאמץ אותה על מנת לתת גושפנקא למערכת היחסים האמיתית הקיימת בין הילדה לתובעת ועל מנת שתוכל להמשיך ולבנות את חייה.
- 4.3 יצוין שטענתו היחידה של ב"כ היועמ"ש הייתה שיש להקפיא את הליכי האימוץ עד לאחר הסדרת מעמד הילדה, כשלא נטענו כל טענות נוספות לגופו של עניין כנגד האימוץ.
- 4.4 למעלה מן הצורך אתייחס לשאלות המתעוררות בתיק זה למרות שלא הועלו כלל על ידי ב"כ היועמ"ש.

5. היש להקפיא את הליכי האימוץ עד להסדרת המעמד

5.1 טענות הצדדים

- 5.1.1 ב"כ היועמ"ש טענתו שאין לילדה מעמד בישראל ומשום כך הינו מתנגד להמשיך בהליכי האימוץ בטרם יוסדר מעמדה בישראל.
- 5.1.2 התובעת טוענת מנגד שאין כל בסיס לעכב את הליכי האימוץ עד להסדרת מעמדה של הילדה וכי בנסיבות דנא ראוי לתת את צו האימוץ, לו ממתינה הילדה משך תקופה ארוכה על מנת שתוכל להמשיך את חייה וכי עיכוב הליכי האימוץ עד להסדרת מעמדה פוגע קשה בטובתה ומונע ממנה להמשיך את חייה, שכן אינה יכולה להתגייס לצבא או לעבוד בעבודה מסודרת, כשאר בני גילה.

5.2 עיקרי העובדות הנוגעות לעניין המעמד

בתי המשפט

אמצ 27393-04-17

בית משפט לענייני משפחה ת"א

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

5.2.1 הילדה הגיעה לראשונה לישראל עם התובעת ומשפחתה, יחד עם אביה הביולוגי, כשכולם התגוררו בארץ כשנה ואחר כך העתיקו כולם את מקום מגוריהם לשוויץ, בהתאם לעסקי בעל התובעת, כשבשנת 2005 שבו משפחת התובעת לישראל ושוב שהו במספר מקומות בחו"ל בהתאם לעסקי הבעל ובשנת 2011, בעקבות כישלון עסקיו של הבעל בחו"ל, חזרו התובעת ומשפחתה לישראל.

5.2.2 הילדה נכנסה לישראל בשנת 2011 ברישיון ביקור לשלושה חודשים ומאז ועד היום היא שוהה בישראל יחד עם התובעת.

דין 5.3

5.3.1 סעיף 28 לחוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981, קובע: **"בית משפט ישראלי מוסמך לעניין חוק זה כשהמאמץ הוא תושב ישראל"**. (הדגשה שלי – א.ז.ר.).

5.3.2 אין חולק שהתובעת, אשר מבקשת לאמץ את הילדה, הינה תושבת ואזרחית מדינת ישראל, ועל כן הסמכות לדון בבקשת האימוץ נתונה לבית משפט זה.

5.3.3 דרישת חוק האימוץ היא שהמאמץ יהא תושב ישראל ואין כל דרישה בחוק שהמאומץ יהיה תושב או אזרח ישראלי. עמדה על כך פרופ' סיליה וסרשטיין פסברג בספרה, "משפט בין-לאומי פרטי", עמ' 813, בו נכתב:

"הסעיף (סעיף 28 – א.ז.ר.) מלמד עוד כי המחוקק סבר שהזיקה המכריעה בקביעת הסמכות להוציא צו אימוץ היא הזיקה של ההורים המאמצים למדינה. הוא אינו דורש זיקה של הילד או של הוריו הביולוגיים למדינה ואינו מסתפק בזיקה כזאת".

בתי המשפט

אמצ 27393-04-17

בית משפט לענייני משפחה ת"א

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

- 5.3.4 על פי חוק האימוץ העובדה שהילדה אינה תושבת ישראל אינה מהווה מניעה לדון בהליכי האימוץ לגביה ועל כן, אין כל בסיס, לטענת ב"כ היועמ"ש, שיש להקפיא את הליכי האימוץ עד להסדרת מעמדה של הילדה בישראל.
- 5.3.5 אימוץ הילדה והסדרת מעמדה הם שני הליכים שונים ונפרדים, בעלי מטרה שונה לגמרי ותוצאות שונות ואין כל בסיס והצדקה לעכב את הליכי האימוץ עד לאחר הסדרת מעמדה ביחוד שהליך ההסדרה יארך זמן רב תוך פגיעה קשה בילדה.
- 5.3.6 גם אם מתן צו האימוץ יקל באופן עקיף על הסדרת מעמדה של הילדה בישראל אין בעובדה זו כדי למנוע מבית המשפט לדון כבר עתה בבקשת האימוץ ובפרט בנסיבות המיוחדות הקיימות במקרה זה כפי שיפורטו להלן.
- 5.3.7 לאור כל האמור לעיל, אין כל בסיס לעכב את הליכי האימוץ בעניינה של הילדה עד להסדרת מעמדה.

אימוץ בגיר .6

- 6.1 במקרה דנא, הבקשה לאימוץ הוגשה שעה שהילדה הייתה קטינה והיום הינה בגירה, כבת 20.
- 6.2 חוק האימוץ מעיקרו בא להסדיר מערכת יחסים של הורים וילדים, אף שאינם ילדיהם הביולוגיים כשהינם קטינים, כיוון בתקופה זו "באים יחסים אלה לידי ביטוי מלא תוך מימוש אינטנסיבי של כל המאפיינים של הורות, כפי שהם נתפסים מבחינה חברתית ופסיכולוגית", כדברי כב' השופטת דורית בייניש בע"א 7155/96 פלוני נ' היועמ"ש.
- 6.3 סעיף (1)25 לחוק אימוץ ילדים מאפשר לביהמ"ש לתת צו אימוץ גם לגבי בגיר בנסיבות מיוחדות ומטעמים שיצוינו בהחלטה.

בתי המשפט

אמצ 27393-04-17

בית משפט לענייני משפחה ת"א

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

6.4 וכדברי כב' השופטת בייניש בע"א 7155/96 :

"מהעובדה כי התפקיד ההורי בא לידי ביטוי בעת היות הילד קטין, אין ללמוד כי יחסי הורים-ילדים ריקים ממשמעות מעשית ומשפטית בבגרותו של הילד, כאשר הוא היה לאדם בשל ועצמאי, כשיר לכל פעולה משפטית. ההורות היא בעלת תוכן ומשמעות במילוי צרכים מעשיים – פיזיים ונפשיים – של כל המעורבים, בין שמדובר בהורים ביולוגיים, ובין שמדובר בהורים מאמצים, גם לאחר התבגרותו של הילד. מבחינה משפטית יש בדין הישראלי, כבשיטות משפט אחרות. ביטוי לזכויות וחובות שבין ילדים להוריהם גם כאשר מדובר בהורים לבגירים, הגם שאופיים והיקפם של אלה מצטמצם".

...

"לסטטוס של ההורים יש אפוא ביטוי בהוראות הדין ותוצאות משפטיות הנובעות ממנו גם כשמדובר בהורים של בגירים. בהתאם לכך, מכירות שיטות משפט שונות לא רק בחובות ובזכויות הנוגעות להורים מאמצים שילדם גדל והתבגר, אלא גם באפשרות לקבוע יחסי הורות על דרך של אימוץ בין בגירים".

6.5 קודם שנבחן את המקרה נשוא ענייננו ראוי לציין את הסוגיות שיש להידרש להן בבואנו להכריע במתן צו אימוץ בגיר לפי סעיף 25 (1) לחוק והן :

"האחת, מבחינה מהותית נורמטיבית ברור שהמחוקק ראה באימוץ כזה חריג שניתן ליישמו רק "בנסיבות מיוחדות" המצדיקות זאת, ועל בית המשפט להגדיר מהן אותן נסיבות ועל פי אילו אמות מידה ייקבעו.

השנייה, מבחינת ההליך, הוראות החוק הנוגעות ליצירת יחסי אימוץ מותאמות לקטינים, אשר עליהם יחול החוק בדרך כלל.

בתי המשפט

אמצ 27393-04-17

בית משפט לענייני משפחה ת"א

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

לפיכך, גם כאשר ניתן לקבוע כי נתקיימו "נסיבות מיוחדות" המצדיקות אימוצו של בגיר, מתעורר קושי הנובע מכך שהכלים אשר קבע המחוקק ליצירת יחסי אימוץ אינם מותאמים לבגירים: מטעם זה, בבואו ליתן צו לאימוץ בגיר, יהיה על בית המשפט לבחון כיצד ניתן לעשות שימוש בכלים שיצר המחוקק כדי לקיים מנגנון של אימוץ, כאשר המאומצים הם בגירים".

6.6 בע"א 7155/96 דובר על אימוץ בגיר, כבן 26, שאביו החורג, אשר היה נשוי לאמו והתגרש ממנה, ביקש לאמצו בשל העובדה שגידל אותו מאז ינקותו ובית המשפט נעתר לבקשתו.

6.7 בפסק הדין ציינה כבוד השופטת בייניש: ש"בבואנו לפרש את הוראת סעיף 25(1) לחוק, עלינו להשקיף על חוק האימוץ בכללו ועל סעיף 25(1) ותכליתו, כפי שהוא משתבץ בחוק עצמו ובשיטה המשפטית כולה".

6.8 ההכרעה בענייננו, הדומה להכרעה שעמדה בע"א 7155/96 "נוגעת לשני בגירים החפצים להסדיר את מערכת היחסים שביניהם, ומעוניינים להעניק לה על פי הסכמה שביניהם מעמד משפטי מוגדר של יחסי הורות על דרך של אימוץ. השאלה היא אם ועד כמה ניתן וראוי להגביל את רצונם זה ולמנוע מהם את מבוקשם".

6.9 כשהכלל שנוסח על ידי כבוד הנשיא שמגר הוא: ש"חברה חופשית ממעטת בהטלת הגבלות על בחירותיו הרציניות של הפרט...". (ע"א 294/91 חברה קדישא נ. קסטנבאום, פד"י מו (2) 464 פסקה 7 לפסק הדין).

6.10 כש"אף הוריו וילדיו של אדם הם חלק מאישיותו, חלק מ"האני" האישי, המשפחתי והחברתי שלו, אולי יותר משמו. אמנם זהות הורים אינה דבר הניתן לבחירתו ולקביעתו של אדם, אולם התייחסותו של אדם לזולתו כאל בנו בתו, או התייחסות הבן הבת לאדם כאל הורהו, מבטאת את אישיותו, את רגשותיו ואת חובותיו במישור האתי מוסרי". (ע"א 7155/96).

בתי המשפט

אמצ 27393-04-17

בית משפט לענייני משפחה ת"א

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

6.11 לאור הדברים הנ"ל קובעת כבוד השופטת בייניש כי:

"בנסיבות מתאימות יהיה זה מוצדק לתת ביטוי ליחס זה גם בהיבט המשפטי. במקרים המיוחדים שבהם נסיבות חייו של אדם יצרו בינו לבין זולתו קשר שכמוהו כקשר הורי, והוא קשר אמיתי וכן – ראוי כי תישמר ותכובד חירותו למסד קשר כזה כחלק מכבוד האדם שלו הוא זכאי. לא יהא זה מוגזם לומר, כי ראוי רצון זה לכיבוד לא פחות ואולי יותר מאשר חירותו המוכרת לכל התקשרות הסכמית ורצונית אחרת, ובלבד שלא יהיה בכך כדי לפגוע באדם אחר, או באינטרס ציבורי".

...

"המחוקק התכוון לאפשר כינון יחסי הורים-ילדים על דרך של אימוץ רק מקום שיחסים כאלה מתבקשים בתום לב ומשקפים יחסים אמיתיים של הורים-ילדים".

6.12 הקו המנחה באימוץ בגירים הוא קיום יחסי הורה ילד בין המאמץ למאומץ וכפי שנכתב בפסק הדין:

"אכן, ראוי הוא מבחן קיום יחסי הורה-ילד להוות את לב לבו של שיקול הדעת של בית המשפט בישראל בבואו לבחון אם במקרה שלפניו מדובר בנסיבות מיוחדות כמשמען בסעיף 25 לחוק האימוץ. מבחן זה – מקומו מרכזי כל כך, עד שנראה כי הוא המבחן היחיד שהוא תנאי בלעדי אין לקיום נסיבות המצדיקות אימוץ בגיר; שאר המבחנים נועדו אך לעזור לבית משפט להחליט עם ביחסי הורה ילד עסקינן אם לאו".

כבוד השופטת בייניש ממשיכה וקובעת בפסק הדין כי:

"אם יש כוונה כמו לקיים מערכת יחסי הורים ילדים ויש תשתית מוצקת המצביעה על כך שכבר כוננו יחסים כאלה, הרי

בתי המשפט

אמצ 27393-04-17

בית משפט לענייני משפחה ת"א

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

שלכאורה נתקיימו "נסיבות מיוחדות", ואם האימוץ הוא "לטובת המאומץ", יש לבחון אם יש סיבה ראויה שלא ליתן גושפנקא חוקית ליחסים אלה על דרך של צו אימוץ".

6.13 עוד קובעת כב' השופטת בייניש בפסק הדין :

"בבואו לשקול אם לפניו נסיבות מיוחדות המצדיקות חריגה מהאמור בסעיף 2 לחוק, הרי כמבחן עזר ייתן בית המשפט משקל נכבד למשך קיום יחסי הורה-ילד, ולמועד היווצרותם, ככל שמשך היחסים ארוך יותר, וככל שהחל בשלב מוקדם יותר, ייטה בית המשפט יותר להכיר בהם כ"נסיבות מיוחדות" המצדיקות צו אימוץ".

יישום למקרה דידן .7

7.1 בענייננו המדובר בתובעת, המבקשת לאמץ את הילדה, בה טיפלה כאם מיום שהילדה הייתה כבת 7 חודשים ועד היום, כשהילדה כבת 20.

7.2 התובעת ובעלה גידלו את הילדה כבתם מאז ינקותה כשזו למעשה משפחתה היחידה של הילדה, כשהוריה הביולוגיים ניתקו עימה כל קשר ולמותר לציין שאינם ממלאים משך כל השנים את חובותיהם ההוריות כלפיה.

7.3 בתסקיר שהוגש לבית המשפט ביום 15.4.19 נכתב במפורש :

"לסיכום, מדובר בבגירה שגדלה כל חייה בחיק ביתם של דודתה (אחותו של אביה הביולוגי), מ. ש., ובעלה ר. ש. ז"ל, אשר גידלו אותה כבתם לכל דבר ועניין ומשמשים כמשפחתה. הוריה הביולוגיים, שניהם ילידי קלדוניה החדשה, אף פעם לא גידלו את הבגירה, באים מתרבות שבטית בה מקובל שכאשר הורה לא מגדל את ילדו, בן משפחה ממלא את התפקיד, הם אף הביעו את רצונם שהמבקשת ובעלה יאמצו את נשואת הבקשה.

בתי המשפט

אמצ 27393-04-17

בית משפט לענייני משפחה ת"א

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

משיחה שלי עם הבגירה גם גורמי הטיפול שהכירו אותה עולה
שהבגירה רואה במבקשת אם אוהבת ובלעדית לכל דבר, לא
עולה על דעתה שהיא תופרד מאמה, כשאין לה בעולם משפחה
אחרת".

- 7.4 הילדה גם קשורה קשר עמוק לבן ומתייחסת אליו כאחיה הביולוגי לכל דבר ועניין.
- 7.5 מערכת היחסים ההדוקה של התובעת והילדה לא החלה עם הגשת בקשת האימוץ אלא קיימת מאז ינקותה של הילדה, כשהתובעת ובעלה דאגו משך כל השנים לכל מחסורה ותפקדו כהוריה לכל דבר ועניין, בעוד שהוריה הביולוגיים לא התעניינו כלל בשלומה ולא מילאו את חובותיהם ההוריות כלפיה.
- 7.6 הילדה יחד עם משפחת התובעת עברו יחד מצוקות כלכליות, שבגינן נאלצו לעבור ממקום למקום וכן חוו יחד טראומה קשה של מות בעלה של התובעת, אליו התייחסה הילדה כאביה מולידה.
- 7.7 התובעת ובעלה רצו לאמץ את הילדה, אך בשל מחלת התובע ופטירתו נדחתה הבקשה והוגשה על ידי התובעת לאחר פטירתו.
- 7.8 הן התובעת והן הילדה חפצות באימוץ, הנובע כל כולו ממניעים ראויים של טובת הילדה, אשר יש לכבדם.
- 7.9 ראוי לצטט את הדברים שנאמרו על ידי כב' השופטת בייניש בפסק דינה :

"כבוד האדם" מחייב מתן משקל ומעמד לרצונותיו של האדם
ולשאיפתו לבטא את יחסו הכן והעמוק למי שהיה לו לאב בעת
שמחה ובעת צרה. רצונו זה הוא גם "טובתו" שעל בית המשפט
לשקול ולכבד.

בתי המשפט

אמצ 27393-04-17

בית משפט לענייני משפחה ת"א

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

אשר על כן, ניתן לומר כי נתקיימו ביחסי המערער וגיל
 "נסיבות מיוחדות" המצדיקות מתן צו אימוץ, וכי הצו המבוקש
 יהיה "לטובת המאומץ".

7.10 הדברים שנאמרו בפסק דינה של כבוד השופטת בייניש כוחם יפה מכוח קל וחומר
 בענייננו בהם התקיימו יחסי הורות מאז ינקותה של הקטינה ועד היום, משך 20
 שנה ברציפות.

8. הליך האימוץ

8.1 כאמור בע"א 7155/96 גם כאשר נקבע שמתקיימות נסיבות מיוחדות, המצדיקות
 את אימוצו של בגיר, מתעורר קושי הנובע מכך שהכלים שקבע המחוקק ליצירת
 יחסי אימוץ אינם תואמים לבגירים ועל כן, תפקידו של ביהמ"ש לעשות שימוש
 בכלים שיצר המחוקק על מנת לתת את הצו המבוקש וכדברי כבוד השופטת
 בייניש בפסק הדין:

"חזקה על המחוקק כי כאשר התיר בידו האחת למסד יחס של
 אימוץ בין בגירים, לא היה בכוונתו לפגוע בידו השנייה בהיתר
 זה – אלא אם הגדרת היחסים בין אותם בגירים, ביחסי אימוץ,
 נוגדת את תקנת הציבור, פוגעת באינטרס הציבורי או פוגעת
 באופן בלתי ראוי בזכותו של אחר, ואיננה משרתת את הכוונה
 המקורית של יצירת יחסים שהם דמויי יחסי הורים טבעית".

8.2 עוד קבעה כב' השופטת בייניש בפסק הדין שכאשר יש תשתית מוצקה המצביעה
 על כך שכבר כוננו יחסי הורות, הרי שלכאורה התקיימו נסיבות מיוחדות ואם
 האימוץ הוא "לטובת המאומץ" יש לבחון אם יש סיבה ראויה שלא ליתן
 גושפנקא חוקית ליחסים אלה בדרך של צו אימוץ וכלשון כבוד השופטת בייניש
 בפסק דינה:

"כדי לתת משמעות לתכלית הראויה של הוראת חוק כך שלא
 תתרוקן מתוכנו עלינו ליישם את יתר הוראותיו של החוק

בתי המשפט

אמצ 27393-04-17

בית משפט לענייני משפחה ת"א

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

בהתאמה ובשינויים המתחייבים מאותה תכלית, שאם לא כן,
תביא הדיסהרמוניה החקיקתית לסיכול כוונת המחוקק".

8.3 כן קבע כב' השופט קיסטר בע"א 152/65 אשר גם שם נידונה בקשה לאימוץ בגיר:

"נראה לי כי המחוקק דאג למקרים השכיחים ואילו למקרה הבלתי שכיח או בלתי מצוי לא דאג במיוחד אלא נתן אפשרות לבית המשפט להשתמש בהיקש על פי סעיף 21 על ידי שימוש בהוראות אחרות בחוק למען מצוא פיתרון צודק".

8.4 מכל האמור לעיל עולה שעל בית המשפט להתאים את פירוש הוראות החוק לנסיבות המיוחדות של אימוץ בגיר וכלשון כב' השופטת ביניש:

"ההקפדה על היחס והאיזון המתאים בין מהותו וטיבו של צו אימוץ כשמדובר בבגיר לבין ההליכים הקבועים בחוק לשם השגתו של צו כזה מחייבת מתן פירוש מצמצם לדרישות ולתנאים מוקדמים כדרישת הסכמה או חלופה של הכרזה כבר אימוץ".

8.5 היותה של הקטינה ילידת קלדוניה החדשה

8.5.1 הילדה נולדה להורים ילידי קלדוניה החדשה וכשהייתה הילדה בת 7 חודשים הגיעה לישראל יחד עם התובעת ובעלה שהיו תושבי ישראל.

8.5.2 לאור אילוצי עבודתו של בעלה של התובעת הוצרכה המשפחה לעבור ממקום למקום ובשנת 2011 שבה המשפחה סופית לישראל ומאז מצויים התובעת והילדה ברציפות בארץ.

בתי המשפט

אמצ 27393-04-17

בית משפט לענייני משפחה ת"א

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

8.5.3 בנסיבות דנא, בהן עלתה הילדה לארץ בגיל 7 חודשים אין להתייחס אליה כילדה ממדינה זרה, שכן משך שנים רבות אין לה כל זיקה לקלדוניה החדשה ומרכז חייה משך שנים הינו בישראל.

8.6 קיום תנאי סעיף 8(א) לחוק אימוץ ילדים

8.6.1 סעיף 8(א) קובע שצו אימוץ יינתן רק בהסכמת ההורים הביולוגיים או לאחר הכרזה על המאומץ כבר אימוץ לפי העילות המנויות בסעיף 13 לחוק.

8.6.2 לגבי אימוץ בגירים נאמר בע"א 7155/96:

"כאשר מדובר בבגיר המבקש לנתק עצמו מהתא המשפחתי המייצג את מוצאו הביולוגי, והוא עושה כן לא ביוזמת רשויות המדינה, מערכת האיזונים הנבחנת שונה בתכלית. מבחינה מעשית ואף מהיבטים משפטיים שונים. יש בכוחו של בגיר לנתק עצמו למעשה מהוריו הביולוגיים ללא התערבות חיצונית. במילים אחרות, בנסיבות של בגיר המבקש לנתק את הקשר עם הוריו ולקיים קשר דומה עם אחרים, אין נדרשת התערבות של המדינה, וככל שיש פעולת התערבות מצד הרשויות, היא אינה נוגעת לניתוק המעשי, אלא לקביעת המעמד המשפטי של הניתוק ושל יצירת הקשר החדש בין המבקש לאמץ לבין המאומץ הפוטנציאלי.

לכאורה, אין אפוא הצדקה לדרישת הסכמת ההורה הביולוגי כתנאי לאימוץ כשמדובר בבגיר, המסוגל לקבוע את עתידו וגורלו ולעצבו כאוות נפשו, והוא כשיר לבצע כל פעולה משפטית. עילת האימוץ הנשענת על הסכמת ההורה מקורה אף היא בהיותו של החוק מיועד להסדרת אימוצם של קטינים. עם זאת, נוכח המשמעות המשפטית שיש לניתוק הקשר הורה ילד גם כאשר מדובר בהורים של בגיר, הרי יש מקום לבחון קיומה של הסכמה על פי החוק, אולם לתת לה את המובן

בתי המשפט

אמצ 27393-04-17

בית משפט לענייני משפחה ת"א

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

המתאים והמתבקש מהנסיבות הקשורות בניתוק יחסי ההורות עם בגיר העומד על דעתו".

8.6.3 בנסיבות דנא, חתמו ההורים הביולוגיים על הצהרה בפני ראש עיריית מקלדוניה החדשה על הסכמתם לויתור על סמכויותיהם ההוריות כלפי הילדה ותצהיריהם הוצגו כראיה לביהמ"ש והוגשה על ידי התובעת חוות דעת בנידון ממנה עולה שהצהרת ההורים לוותר על זכויותיהם ההוריות הינה תקפה ולא ניתן לחזור ממנה.

עילת האימוץ 8.7

8.7.1 במקרה דנא הוכח שהורי הילדה נתנו את הסכמתם לאימוץ ואין כל צורך בקיום אחת מהחלופות המנויות בסעיף 13 לחוק האימוץ.

8.7.2 למעלה מן הצורך, בנסיבות דנא, מתקיימות החלופות המפורטות בסעיף 13 (4) ו- (5) לחוק האימוץ.

8.7.3 בקשת אימוץ זו משקפת רצון אמיתי, המתקיים משך שנים, כשבקשה זו אינה פוגעת בכל אינטרס ציבורי או אינטרס בר הגנה אחר.

8.7.4 עסקינן בשתי בגירות החפצות להסדיר את מערכת היחסים שביניהן מבחינה חוקית, מערכת יחסים שתחילתה כשהילדה הייתה בת מספר חודשים ונמשכת עד היום, משך 20 שנה.

8.7.5 האימוץ דנא משקף באופן אמיתי צורך חיוני של התובעת והילדה כאחד ונותן גושפנקא ליחסים ההוריים האמיתיים המתקיימים משך שנים רבות.

בתי המשפט

אמצ 27393-04-17

בית משפט לענייני משפחה ת"א

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

סיכום .9

- 9.1 לאור כל האמור לעיל, יש לקבל את תביעת התובעת ולתת לה צו אימוץ על הילדה.
- 9.2 העתק מפקס הדין יישלח לצדדים.
- 9.3 פסק הדין ניתן לפרסום תוך השמטת הפרטים המזהים.
- 9.4 המזכירות תואיל לסגור את התיק.

ניתן היום, ז' תמוז תש"ף, 29 יוני 2020, בהעדר הצדדים.

אסתר ז'יטניצקי (רקובר),
שופטת